

Seat No. : _____

MM-116

March-2019

B.Ed., Sem.-IV

**C-06 : Teacher Education
(New)**

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

- સૂચનાઓ :** (1) પ્રશ્નો ધ્યાનપૂર્વક વાંચો અને મુદ્દાસર જવાબ આપો.
(2) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના કુલ ગુણ દર્શાવે છે.

1. (A) નીચેના જૂથમાંથી કોઈપણ એક જૂથના પ્રશ્નનો ઉત્તર આપો : 14

- (1) શિક્ષક પ્રશિક્ષણ એટલે શું ? તેના ઘટકો જણાવો.
(2) શિક્ષક પ્રશિક્ષણની નવી સંકલ્પના સમજાવો.

અથવા

- (1) શિક્ષક પ્રશિક્ષણના ઉદ્દેશોની વિસ્તારથી ચર્ચા કરો.
(2) શિક્ષક પ્રશિક્ષણ કાર્યક્રમનું મહત્ત્વ જણાવો.

(B) નીચેનામાંથી કોઈપણ ચાર પ્રશ્નના ઉત્તર આપો : 4

- (1) રાષ્ટ્રીય શિક્ષણનીતિ ક્યારે અમલમાં આવી ?
(2) વુડના ખરીતામાં શી ભલામણ કરવામાં આવી હતી ?
(3) શિક્ષક પ્રશિક્ષણની ગુણવત્તા સુધારવા કોની સ્થાપના કરવામાં આવી ?
(4) શિક્ષક પ્રશિક્ષણની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરો.
(5) અધ્યાપન એટલે શું ?
(6) આજે સરકારી અને અનુદાનિત પ્રશિક્ષણ સંસ્થાઓની મુખ્ય સમસ્યા શું છે ?

2. (A) નીચેના જૂથમાંથી કોઈપણ એક જૂથના પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો : 14

- (1) રાષ્ટ્રીય શિક્ષક પ્રશિક્ષણ પરિષદના કાર્યો જણાવો.
(2) NCERT ના વિભાગો જણાવી, તેના વિશિષ્ટ કાર્યોની ચર્ચા કરો.

અથવા

- (1) GCERT કયા-કયા કાર્યો કરે છે ?
(2) CTE નું પૂરું નામ જણાવી, તેની ભૂમિકા વિશે ચર્ચા કરો.

- (B) નીચેનામાંથી કોઈપણ ત્રણ પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો : 3
- (1) GCERT નું પુરું નામ શું છે ?
 - (2) NCERT સંસ્થા ક્યાં આવેલી છે ?
 - (3) ગુજરાતમાં CTE તરીકે પસંદ કરેલ બે શિક્ષણ કોલેજોના નામ આપો.
 - (4) NCTE નું વડું મથક ક્યાં આવેલું છે ?
 - (5) NCTE ની સ્થાપના કયા વર્ષમાં કરવામાં આવી ?
3. (A) નીચેના જૂથમાંથી કોઈપણ એક જૂથના પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો : 14
- (1) શિક્ષક પ્રશિક્ષણના લક્ષણો જણાવો.
 - (2) શિક્ષકમાં કઈ-કઈ ક્ષમતાઓ હોવી જરૂરી છે ?
- અથવા**
- (1) શિક્ષકનો વ્યાવસાયિક દરજ્જો સુધારવા શિક્ષકે કઈ-કઈ બાબતોમાં વ્યાવસાયિક સજ્જતા કેળવવાની રહેશે ?
 - (2) શિક્ષકની વિવિધ પ્રતિબદ્ધતાના નામ આપી, કોઈપણ ત્રણ પ્રતિબદ્ધતા વિશે ચર્ચા કરો.
- (B) નીચેનામાંથી કોઈપણ ચાર પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો : 4
- (1) વ્યવસાય એટલે શું ?
 - (2) શિક્ષકે ઉચ્ચ સામાજિક દરજ્જો પ્રાપ્ત કરવા શું કરવું જોઈએ ?
 - (3) ક્ષમતા એટલે શું ?
 - (4) શિક્ષકોની પ્રતિબદ્ધતાઓ અને ક્ષમતા કયા શિક્ષણકારે સૂચવી છે ?
 - (5) શિક્ષકનો આર્થિક દરજ્જો એટલે શું ?
 - (6) ઉત્કૃષ્ટતા માટેની પ્રતિબદ્ધતા એટલે શું ?
4. (A) નીચેનામાંથી કોઈપણ એક જૂથના પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો : 14
- (1) વર્ગખંડ અધ્યાપનમાં અને શૈક્ષણિક પદ્ધતિઓમાં નવવિચાર એટલે શું ?
 - (2) સેવાકાલીન પ્રશિક્ષણના ઉદ્દેશો વિશે સવિસ્તાર ચર્ચા કરો.
- અથવા**
- (1) શિક્ષણના વ્યવસાયની નવી ક્ષિતિજો જણાવો.
 - (2) ગુણવત્તા સુધારણા કાર્યક્રમની મૂળભૂત જરૂરિયાતો કઈ-કઈ છે ?
- (B) નીચેનામાંથી કોઈપણ ત્રણ પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો : 3
- (1) નવવિચાર એટલે શું ?
 - (2) ટીમટીર્યાગ કોને કહેવાય ?
 - (3) સેવાકાલીન શિક્ષણના કોઈ એક કાર્યક્રમનું ઉદાહરણ આપો.
 - (4) સેવાકાલીન શિક્ષણ આપતી કોઈ એક સંસ્થાનું નામ આપો.
 - (5) પ્રાથમિક શિક્ષકો માટે પૂર્વ સેવા અને સેવાકાલીન પ્રશિક્ષણ માટે જિલ્લા કક્ષાએ કઈ સંસ્થા સ્થાપવામાં આવી છે ?

Seat No. : _____

MM-116

March-2019

B.Ed., Sem.-IV

**C-06 : Teacher Education
(New)**

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

- Instructions :** (1) Read the question carefully and write answer to the point.
(2) Figures to the right indicate full marks.

1. (A) Write answers of questions of any **one** group : **14**
(1) What do you mean by teacher education ? Write its components.
(2) Explain new concept of teacher education.

OR

- (1) Discuss in detail objectives of teacher education.
(2) Explain importance of teacher education programme.
- (B) Answer the following questions : (any **Four**) **4**
(1) When the national education policy came into force ?
(2) State recommendations of Wood's dispatch.
(3) To improve quality of Teacher Education which institute was established ?
(4) Clear the concept of Teacher Education.
(5) What do you mean by teaching ?
(6) What is today's main problem of granted and government Education institutes ?

2. (A) Write answer of questions of any **one** group : **14**
(1) State functions of National Council of Teacher Education.
(2) Discuss functions of NCERT with its section.

OR

- (1) Which activities are done by GCERT ?
(2) Write full name of CTE. Discuss its role.
- (B) Answer the following question : (any **Three**) **3**
(1) What is full name of GCERT ?
(2) Where NCERT is located ?
(3) Write two name of teacher education college selected as CTE.
(4) Where is Head office in NCTE ?
(5) Write the year in which NCTE was established.

3. (A) Write the answers of questions of any **one** group : **14**
- (1) Write characteristics of Teacher education.
 - (2) Which competencies are expected from teachers ?
- OR**
- (1) To improve professional status which professional competencies should be developed by teacher ?
 - (2) Write names of different commitments of teacher, discuss about any three.
- (B) Answer the following questions : (any **Four**) **4**
- (1) What do you mean by profession ?
 - (2) What do the teachers should do to achieve high social status ?
 - (3) What do you mean by competency ?
 - (4) Which educationalist suggest commitment and competency of teachers ?
 - (5) What do you mean by economic status ?
 - (6) What do you mean by commitment of Excellence ?
4. (A) Write the answers of questions of any **one** group : **14**
- (1) What do you mean by innovation in classroom teaching and teaching method ?
 - (2) Discuss in detail objectives of In-service programme.
- OR**
- (1) State new horizons for teaching profession.
 - (2) Which are basic requirements for quality improvement programme ?
- (B) Write the answer of any **three** : **3**
- (1) What do you mean by Innovation ?
 - (2) What is team teaching ?
 - (3) Give any one example of Inservice programme.
 - (4) Write name of any one institution providing Inservice Education.
 - (5) Which organization has been set up at the district level for pre-service and Inservice training for primary teachers ?
-